

Landskabskarakterbeskrivelse

Landskabsvurdering

Anbefalinger til planlægningen

BLIDSTRUP MARK

MORS
HJERTET I NORDVEST

Beliggenhed og afgrænsning

Blidstrup Mark strækker sig fra Glomstrup Vig i vest til Sillerslev Øre i øst og fra Vils i nord til Øster Assels i syd. Karakterområdet afgrænses mod nord af karakterområderne Sydvestmors, Sønderherreds Plantage og Midtmors syd og mod syd af karakterområdet Sydmons

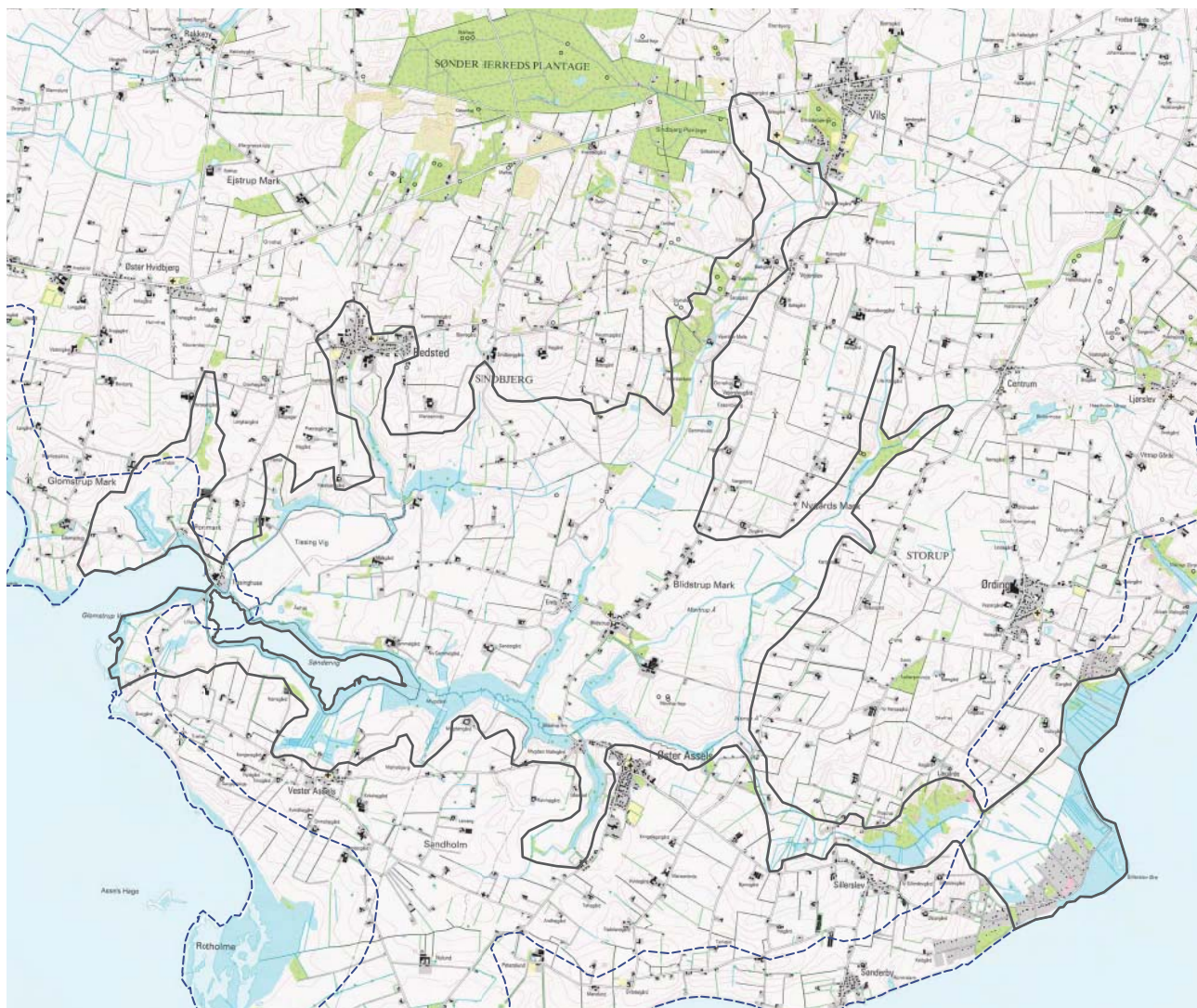

Fig. 1 Blidstrup mark. Den stiplede linje angiver kystforlandets grænse.

Landskabskarakteren

Karaktergivende for området er landskabets orientering mod de inddæmmede fjordarme og lavtliggende dalstrøg. De brede dalbunde, de jævnt skrånende dalsider med en glidende overgang til de omkringliggende moræneflader og den sparsomme bevoksning skaber overordnet set et åbent og enkelt landskab.

Det er endvidere karakteristisk, at der på dalsiderne og øvrige højereliggende dele af området findes intensivt dyrkede marker. I dalbundene dominerer en mosaik af kultur- og halvkulturarealer bestående af moseområder, enge, afvandede enge og dyrkede marker. I dalbundene langs Vejerslev Bæk og Moutrup Å domineres arealanvendelsen dog af intensivt dyrkede marker. Bebyggelsen i området består af små til middelstore ejendomme, der primært ligger langs vejene. Nord for Blidstrup danner en husmandsudstyknings fra starten af 1900-tallet en markant lineær struktur i landskabet.

Omkring de to tidligere fjordarme Tissingvig og Søndervig fremstår de brede og flade fjordarme, som er henholdsvis drænet henholdsvis rummer en åben vandflade afgrænset af svagt stigende dalsider, særligt tydeligt. Thissinghuse med den gamle købmandsgård og udskibningsbro ligger smukt ved det lukkede farvand omkring Glomstrup Vig på den ene side af dæmningen og de inddæmmede fjordarme på den anden side.

Omkring Sillerslev Kær skaber den ekstensivt drevne dalbund, som er omgivet af stejle tilgroede skrænter, et markant afgrænset landskabsrum.

På bakketoppen vest for Blidstrup ligger Moutrup høje markant placeret i et åbent og højtliggende område omgivet af vandløb på alle sider, og fremstår dermed som markante elementer i landskabet.

Landskabskarakteren har sin oprindelse i tiden omkring udskiftningen for de højere liggende arealer, medens de lavere liggende arealer er præget af gentagne kulturtekniske projekter i gennem tiderne.

Landskabskarakterens oprindelse

I 1870'erne påbegyndtes inddæmningen af de tidligere fjordarme Tissingvig og Søndervig. Sillerslev-Ørding Kær har ligeledes sin oprindelse som en gammel fjordarm. For 200 år siden var fjordarmen ca. 1-1,5 km lang; men allerede 100 år senere var den afsnøret fra Limfjorden og omdannet til en række større eller mindre lavvandede søer. I 1950'erne blev kærområdet omdannet til pumpelag. I samme periode blev Porsmark vest for Thissinghuse og Lillevig syd for Søndervig ligeledes omdannet til pumpelag.

Endelig er der gennem årene gennemført omfattende dræningsarbejder i de tidligere mose- og engarealer langs med vandløbene i området.

I de højereliggende dele af området er landskabet et typisk udskiftningslandskab med spredtliggende gårde og husmandssteder.

Naturgrundlag

Geomorfologi og terræn

Landskabet består i sin oprindelse af flere hovedtyper.

De centrale dele af området består af moræneflade, som er gennemskåret af smeltevandsdale. Dalsiderne, som består af moræneler, danner overgangen til det højereliggende morænelandskab.

Tissingvig og Søndervig er to inddæmmede fjordarme. Søndervig er med sine 57 ha den største sø på Mors – om end kunstig.

Sillerslev og Ørding Kær, Lillevig samt Porsmark er alle inddæmmede marint forland. Næsten 390 ha – svarende til ca. 17 % af hele karakterområdet – ligger indenfor inddæmmede arealer eller pumpelag. Herudover findes der marint forland på nord- og sydsiden af Glomstrup Vig, rundt langs de tidligere fjordarme Tissingvig og Søndervig samt ved Sillerslev Øre og syd for Ørding Ferieby. Den gamle Litorina kystskrænt træder især tydeligt frem på nordsiden af Sillerslev Kær og på sydsiden af Glomstrup Vig.

Jordbunden i de lavtliggende områder består af hævet Litorina havbund stedvist overlejret af tørvejord og gytje.

Hydrologiske forhold

Karakterområdet er opdelt i 3 hovedafstrømningsområder.

Hovedparten afvandes via Vejerslev Bæk/ Emb Å samt Moutrup Å, Storup Å og Sandholm Bæk, der alle løber til Mygdam Å. Mygdam Å løber som kanal syd om Søndervig med udløb igennem dæmningen ved Glomstrup Vig.

Redsted Bæk og Sindbjerg Bæk løber via Nørå ud i Thissingvig Nordre Landkanal. Landkanalen løber nord om Tissingvig og har ligeledes udløb igennem dæmningen.

Hvor Asselsvejen, som forbinder Øster Assels med Storup og Centrum længere nordpå, krydser gennem karakterområdet ligger vandskellet. Herfra afvandes Sillerslev-Ørding Kær Landvindingslag mod øst af Sillerslev Å.

Kystrelationer

Karakterområdet har kystlinje dels mod Glomstrup Vig i vest og dels mod Sallingsund i øst.

Glomstrup Vig er et forholdsvis lukket farvand; men den konkave kystlinje er vestvendt og dermed vindeksponeret. Vanddybden er knap 2,5 m. Strandbredden er smal og overvejende stenet med bagvedliggende strandenge, som afgrænses indadtil af den gamle Litorina kystskrænt. Sallingsund er et anderledes åbent farvand udsat for både vind og strøm. Strandbredden er ligeledes forholdsvis smal og stenet. Vanddybden når hurtigt ned på 10 m forholdsvis tæt på kysten. Syd for Ørding Ferieby og ved Sillerslev Øre grænser strandbredden indadtil op til nogle større sammenhængende strandengsarealer. Midt på kystlinjen grænser strandbredden op til det ca. 900 m lange kystbeskyttelsesdige ind til Sillerslev-Ørding Kær Landvindingslag.

Arealanvendelse og landskabselementer

Dyrkningsform

Den dominerende arealanvendelse er intensivt dyrkede marker på de højereliggende arealer, langs de fleste dalsider og i dalbunden langs især Vejerslev Bæk og Moutrup Å.

I de øvrige ådale findes en mosaik af kultur- og halvkulturarealer bestående af moseområder, enge, afvandede enge og dyrkede marker.

Områder med ekstensiv græsning findes på strandengene omkring Glomstrup Vig og ved Ørding Ferieby samt på de laveliggende arealer langs nordsiden af Tissingvig og sydsiden af Søndervig.

Bevoksningsstruktur

På vestsiden af Vejerslev Ådal ved Vejerslev Mølle findes et langstrakt skovområde, som rummer øens ældste bøgeplantninger. Et større sammenhængende skov- og kratområde findes desuden på nordsiden af Sillerslev Kær. Endelig fremtræder den ældre del af sommerhusområdet ved Sillerslev Øre skovbevokset.

Mindre skov- og kratbevoksninger ligger spredt i området bl.a. omkring de større gårde. Der er ligeledes en tendens til, at tidligere kærområder langs med områdets vandløb begynder at springe i krat.

Området rummer kun ganske få enkeltrækkede levende hegn bestående af egnskarakteristiske løvfældende arter som tjørn og røn.

Bebyggelsesmønster (herunder beskrivelse af landsbyer)

Bebyggelsen i det åbne land domineres af små til middelstore ejendomme, der primært ligger langs vejene. Enkelte landbrug ligger meget tæt på de gamle kystskrænter langs de inddæmmede fjordarme og er forholdsvis synlige set herfra.

Blidstrup er opført som herregård i 1875-76. I 1926 blev herregården solgt til Statens Jordlovsudvalg til udstykning. Udstykningen resulterede i flere husmandskolonier, bl.a. ved Blidstrup Mark. Blidstrup anvendes i dag som ungdomsskole, men dominerer stadig med sin sløagsagtige hovedbygning med tårn, spir og kamtakker den øvrige bebyggelse i byen. Den lille kirke danner en fin afslutning af byen mod vest. Umiddelbart på den anden side af Emb Å ligger den lille landsby Emb med et slynget forløb langs vejen, der krydser åen.

Thissinghuse er opstået omkring en købmandshandel, som blev etableret i 1858. Bebyggelsen samler sig omkring vejforløbet og domineres af korn- og foderstofhandlens store bygningskompleks med den 16 m høje silo. Bebyggelsen ligger meget markant ved bunden af Glomstrup Vig og nordenden af dæmningen ind mod Tissingvig og Søndervig.

Den gamle ladeplads er i dag omdannet til lystbådehavn.

Redsted by ligger øverst i dalslugten omkring Redsted Bæk. Byen er karakteriseret som en vej-klyngeby, hvor bebyggelsen nærmest "kravler" op fra midten i en landskabelig skål mod øst, vest og nord. Husene er overvejende mindre længehuse bygget af røde sten, som danner et

karakteristisk kompakt bebyggelsesmønster af bymæssig karakter. Midt på hovedgaden ligger en stor maskinhandel. Maskinhandlen er vokset ud af den tidligere landsbysmedie og dominerer i væsentlig grad bybilledet. Til gengæld er næsten al detailhandel forsvundet. Kirken ligger højt i den nordlige del af byen, hvor især tårnet er meget synligt set fra det nordfor liggende landskabsrum. Byen har en fin landskabelig afgrænsning ud mod dalslugten mod syd.

Hovedparten af øens største sommerhusområde ved Sillerslev Øre ligger inden for karakterområdet. Området blev udlagt til sommerhusbebyggelse i 1960 og næsten halvdelen af sommerhusområdet ligger inden for Sillerslev-Ørding Kær Landvindingslag. I mange år blev der kun opført sommerhuse på de højereliggende arealer nord og syd for Gammel Færgevej. Denne del af sommerhusområdet fremtræder i dag meget skovbevokset og er fint tilpasset det i øvrigt åbne kystlandskab. I 2006 begyndte man at opføre sommerhuse inden for den del af sommerhusområdet, som ligger inden for pumpelaget. Disse sommerhuse ligger meget synlige i det flade åbne landskab.

Landsbyerne Øster Assels og Vester Assels ligger umiddelbart op til karakterområdet på overkanten af de jævnt stigende dalsider.

Kulturhistoriske helheder og enkeltelementer

Siden inddæmningen af de to fjordarme Tissingvig og Søndervig påbegyndtes i 1872, har de skiftevis været tørlagt og under vand. Hvor Tissingvig har været tørlagt siden 1943 er Søndervig i dag en brakvandssø. Begge arealer er omgivet af beskyttelsesdiger, som understreger deres tilblivelse i de store landvindingers tid.

Etableringen af pumpelagene i 1950'erne har ligeledes sat deres præg på karakterområdet med etablering af afvandingsgrøfter, pumpestationer og kystbeskyttelsesdiger.

Vejerslev Bæk har godt fald og har tidligere drevet flere vandmøller. Vejerslev Mølle ligger smukt i ådalen og her ses stadig de gamle mølledamme og den sidste vandmølle, der endnu i 1950'erne trak en el-turbine. I ådalen langs Vejerslev Bæk ligger desuden det middelalderlige voldsted, Gammelvold. Voldstedet ligger på et bakke drag med fald ned mod bækken. Det består af en firkantet jordbanke forsynet langs ydersiderne med volde. Udvendig er banken omgivet af en grav af forskellig dybde.

Moutrup høje udgør en smukt beliggende gruppe på tre fredede høje, hvoraf den ene muligvis rummer en jættestue. Højene ligger på en morænebakke omgivet af vandløb på alle sider.

Ved Gammel Færgevej øst for Sillerslev ligger den gamle færgegård fra begyndelsen af 1800-tallet. Færgegården er det synlige spor efter færgeoverfarten til Nymølle i Salling.

Enkeltelementer og tekniske anlæg

De mest markante tekniske anlæg er de 5 vindmøller, som står umiddelbart øst for Moutrup høje. Af andre tekniske anlæg findes et par højspændingsledninger. En 60 kV ledning krydser nord-syd igennem området øst om Søndervig samt øst-vest over dalslugten syd for Vejerslev og en 20

kV ledning krydser ned igennem pumpelaget ved Sillerslev Ørding Kær øst for Ørding Kærvej. Endelig må den 100 m lange dæmning tværs over de inddæmmede fjordarme ved Thissinghuse ikke forglemmes.

Rumlige visuelle forhold

Karaktergivende landskabselementer

De brede dalbunde, de jævnt skrånende dalsider med en glidende overgang til de omkringliggende moræneflader, og den sparsomme bevoksning skaber overordnet set et åbent og enkelt landskab. Derudover varierer de visuelle forhold meget igennem området.

Mod vest findes et stort åbent landskabsrum præget af de store flader fra de inddæmmede fjordarme, Tissingvig og Søndervig. Der er vide udsigter over området både fra dæmningen og fra landevejen mellem Vester Assels og dæmningen.

Morænefladen nordøst for er også et forholdsvis åbent landskab præget af store markfelter og få hegn, men iblandet en del bebyggelser. Den centrale del af området omkring Blidstrup er mere kuperet med en del småplantninger. Dalene bliver snævrere, og der er en del bebyggelse langs områdets veje. Det samlede indtryk er et mere komplekst og transparent landskabsrum. Sidedalene omkring Redsted Bæk, Sandholm Bæk, Vejerslev Bæk og den øvre del af Moutrup Å er alle forholdsvis åbne, men med en hel anden snæver rumlig afgrænsning.

Mellem Asselsvej, som forbinder Øster Assels med Storup og Centrum mod nord, og Sillerslev Kær har området karakter af en forholdsvis smal og delvis transparent dalslugt uden markante afgrænsninger mod de højereliggende arealer. Landskabet skifter markant karakter omkring Sillerslev Kær nord for Sillerslev, hvor den skovbevoksede nordside sammen med kratbevoksningen i den forholdsvis smalle dalbund efterlader et indtryk af et lukket landskab. Dette indtryk forstærkes af de stejle dalsider, som især mod nord danner en meget markant overgang til det bagvedliggende morænelandskab.

Omkring Sillerslev Øre ligger et pumpelag, som sammen med de tilgrænsende strandenge danner et åbent og enkelt landskab i middel skala.

Markante delområder og enkeltelementer

Sillerslev Kær

Et markant delområde er Sillerslev Kær nord for Sillerslev, hvor den skovbevoksede nordside sammen med kratbevoksningen i den forholdsvis smalle dalbund efterlader et indtryk af et lukket landskab. Dette indtryk forstærkes af de stejle dalsider, som især mod nord danner en meget markant overgang til det bagvedliggende morænelandskab.

Moutrup høje

Bakkeøen med Moutrup høje fremstår som et markant delområde omgivet af vandløb på alle sider.

Højene opleves tydeligt fra det omkringliggende landskab ikraft af deres højtliggende placering

i et åbent landskab uden beplantning.

Thissinghuse

Som enkeltelement syner de store korn- og foderstofbygninger med siloen i Thissinghuse meget i det åbne kystnære landskab.

Blidstrup

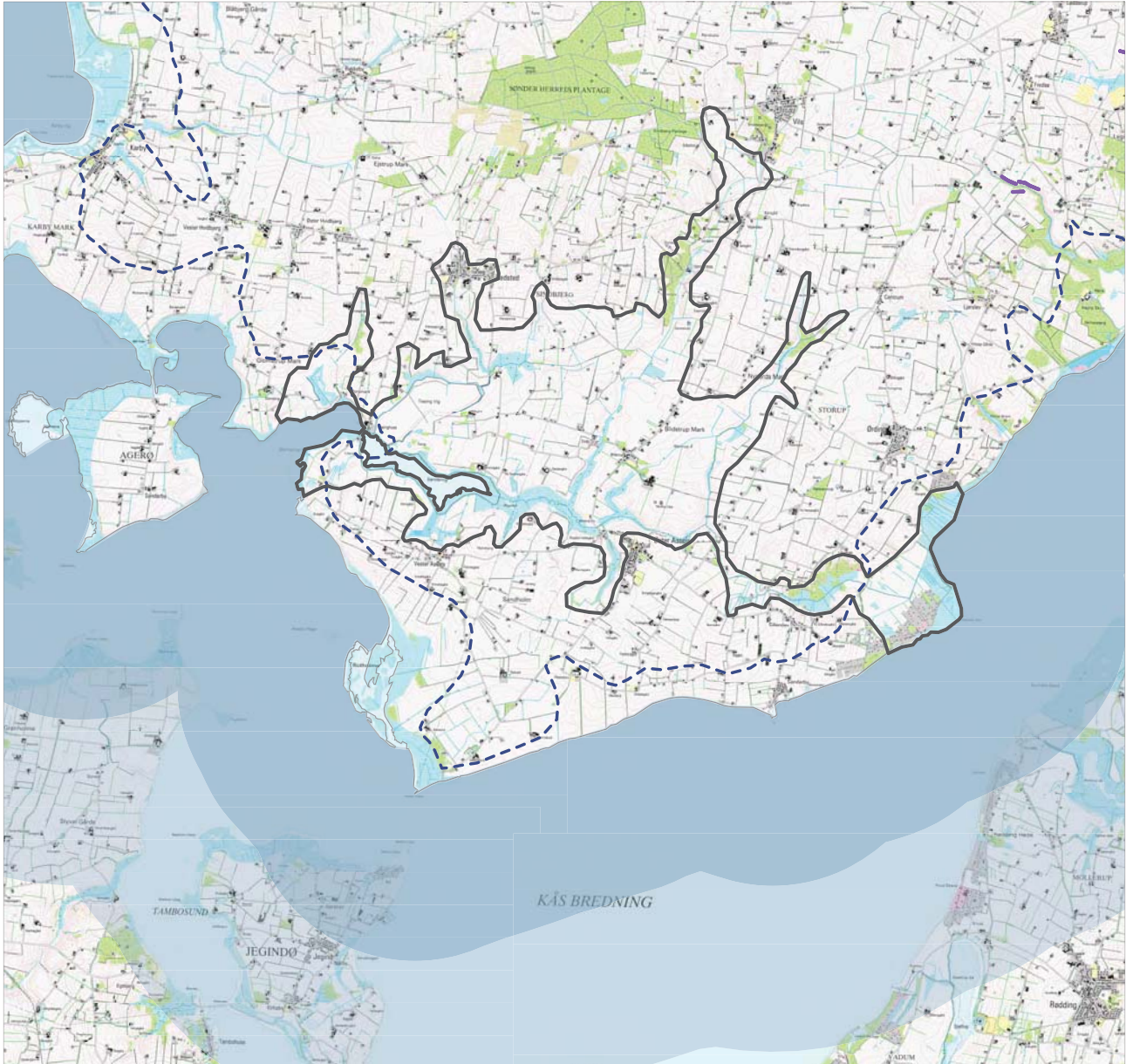
Hovedbygningen på Blidstrup fremstår desuden med en markant beliggenhed midt i byen.

Påvirkninger fra tekniske anlæg, byudvikling eller andre landskabselementer

Vindmøllerne på Moutrup Bakke er meget synlige i det åbne landskab og medfører en del visuel uro.

På grund af landskabets store dimensioner falder 60 kV-ledningen godt ind i det åbne landskab øst om Søndervig. Til gengæld virker den mere forstyrrende for landskabsoplevelsen, hvor den krydser ådalen syd for Vejerslev. Samme forstyrrende effekt på landskabsoplevelsen ses, hvor 20 kV-ledningen krydser igennem det flade og meget åbne landskab øst for Ørding Kærvej.

Visuelle sammenhænge i kystlandskabet

Figur 2. Visuelle sammenhænge i kystlandskabet. Det mørkeblå område viser kyster, som ligger mindre end 2,5 km fra karakterområdet, mens det lysere blå område viser kyster, som ligger mindre end 5 km fra karakterområdet.

Kystforlandet

Der er kystforland indenfor karakterområdet ved Glomstrup Vig og ved Sillerslev Øre. Ved Glomstrup Vig omfatter kystforlandet hovedsageligt strandengene rundt om vigen. På nordsiden indgår Porsmark og dens omgivelser. Inden for dæmningen omfatter kystforlandet de

kystnære dele af de inddæmmede fjordarme.

Ved Sillerslev Øre grænser karakterområdet ud til Sallingsund. Her omfatter kystforlandet strandengene, pumpelaget øst for Ørding Kærvej samt sommerhusområdet.

Her mødes øens syd- og østkyst og fra Sillerslev Øre er det muligt at se langt både langs øst- og sydkysten af Mors.

Karakteristika for modstående kyster

Glomstrup Vig er ca. 1,5 km dyb og ca. 0,5 km bred ved munden. Afstanden til den modstående kyst ved Agerø er ca. 1 km. Tilsammen danner kysterne et sammenhængende landskabsrum med en forholdsvis lukket afgrænsning og tydelig visuel sammenhæng omkring vigen. Langs nord- og sydsiden er vigen afgrænset af forholdsvis markante kystskrænter, som er med til at forstærke indtrykket.

Landskabet på de modstående kyster fremstår som landbrugslandskab med dyrkede marker og spredtliggende bebyggelse og bevoksning. De begrænsede afstande gør det muligt at skelne bygninger og markfelter. Eksempelvis udgør kirken på Agerø et markant enkeltelement i det samlede kystlandskab.

Det samlede indtryk er et kystlandskab i lille skala.

Ved Sillerslev Øre er afstanden til Sallingkysten knap 1,8 km, hvor sundet er smallest.

Det er muligt at skelne enkeltheder i det modstående kystlandskab, bl.a. kystskræntens opbygning og skorstenen fra det tidligere Nymølle teglværk.

Kystlandskabet opleves her i middel skala.

Mod sydvest bliver afstanden til de nærmeste kyster større, og farvandet får karakter af bredning. Her ændres oplevelsen til et kystlandskab fra middel til stor skala.

Landskabskarakterens nøglefunktioner, udviklingstendenser og planlagte ændringer

Nøglefunktioner

Landskabskarakteren afspejler en intensiv landbrugsdrift på de højereliggende arealer og en mere ekstensiv drift på de lavereliggende. Disse driftsformer er fortsat vigtige for opretholdelsen af landskabskarakteren.

Næsten 390 ha – svarende til ca. 17 % af hele karakterområdet – ligger indenfor inddæmmede arealer eller pumpelag. Karakterområdet afvander desuden en meget stor del af Sydmors. I alt rummer området næsten 35 km vandløb svarende til over 20 % af de samlede vandløb på Mors. Tissingvig, Søndervig, Porsmark og strandengene omkring Glomstrup Vig er udpeget som Natura 2000-område - svarende til over 10 % af hele karakterområdet. Hovedparten af afstrømningen løber ud i Glomstrup Vig. Vigen og de tilgrænsende dele af Limfjorden er udpeget som Natura 2000-område.

Udviklingstendenser

De kommende vand- og naturplaner får en meget afgørende betydning for områdets fremtidige

udvikling.

En stor del af de drænede arealer langs vandløbene i området har formentlig sat sig. Samtidig forventes de kommende vandplaner at stille væsentlige krav til tilbageholdelse af kvælstof og fosfor fra landbrugsarealerne. Disse krav vil utvivlsomt resultere i braklægning af større randzoner langs områdets vandløb samt tiltag til nedbringelse af udledning af næringsstoffer via de mange drænledninger i området.

Derudover har de drænede tørvejorde inden for Sillerslev-Ørding pumpelag efter næsten 60 års afvanding sat sig. Landbrugsdriften er stort set opgivet inden for Sillerslev Kær, mens der fortsat er intensiv landbrugsdrift i en del af Ørding Kær.

Sidst er der indenfor landbruget tendens til at man indstiller græsning af eksempelvis ådalene med det resultat, at de springer i krat.

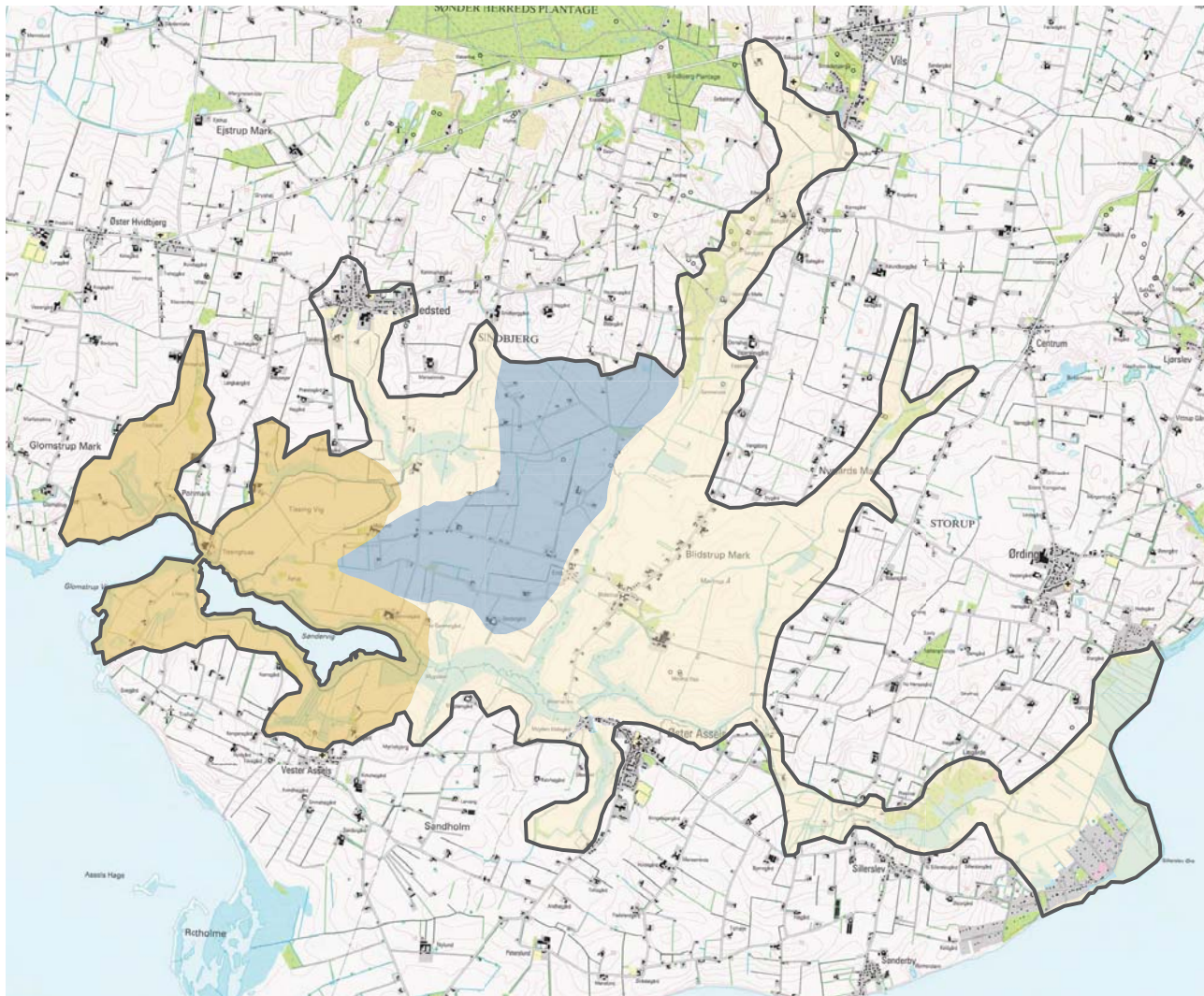
Planlagte ændringer

Tissingvig er i Regionplan 2005 for Viborg Amt udpeget som et potentielt vådområde. Med statens overtagelse forventes Tissingvig igen sat under vand.

Det har været på tale at lave naturgenopretning inden for pumpelaget; men disse planer er p.t. strandet på opførelse af sommerhuse inden for den del af pumpelaget, som er udlagt til sommerhusområde.

Pumpelaget forventes udpeget som potentielt naturgenopretningsområde sammen med de to øvrige pumpelag i området – Porsmark og Lillevig.

Landskabskarakterens styrke

Figur 3 Karakterstyrke. Det lysegule er karakteristisk, det mørkegule område er særlig karakteristisk og det blå er kontrasterende.

Særlig karakteristisk

Tissingvig og Søndervig

I delområdet omkring de tidligere fjordarme fremstår landskabskarakteren særligt tydeligt med de store åbne flader med ekstensive græsningsarealer og åbne vandflade afgrænset af de tidligere kystskrænter mod nord og syd samt bebyggelsens beliggenhed langs overkanten af dalsiderne. Her opleves endvidere det tydelige sammenspil mellem naturgrundlaget og den kulturgeografiske påvirkning af landskabet, som tidligere tiders inddæmningsprojekter har medført. Tissingvig med dets drænedede flade og Søndervig med dets frie vandspejl fremstår på hver sin måde intakt i forhold til landskabskarakterens oprindelse. I Tissingvig afspejles drænings- og pumpningshistorien, mens Søndervig afspejler trinnet efter, hvor vandspejlet er steget efter at

dræning og pumpning er ophørt.

Samlet vurderes landskabet at fremstå særligt karakteristisk

Karakteristisk

Ådalene

Størstedelen af området fremstår som smeltevandsdale, hvor landskabet er orienteret mod de lavereliggende dalstrøg. Landskabet består overvejende af åbne – ret snævre – landskabsrum omkring de mindre vandløb. Dog fremstår den overordnede karakter mindre tydeligt i disse områder. De kulturgeografiske mønstre skabt af afvanding og dræning er stadig intakte. Den kulturhistoriske oprindelse er dog flere steder under forvandling, f.eks. hvor drænedes arealer langs vandløbene er under tilgroning eller pumpelagsarealer bebygges med sommerhuse.

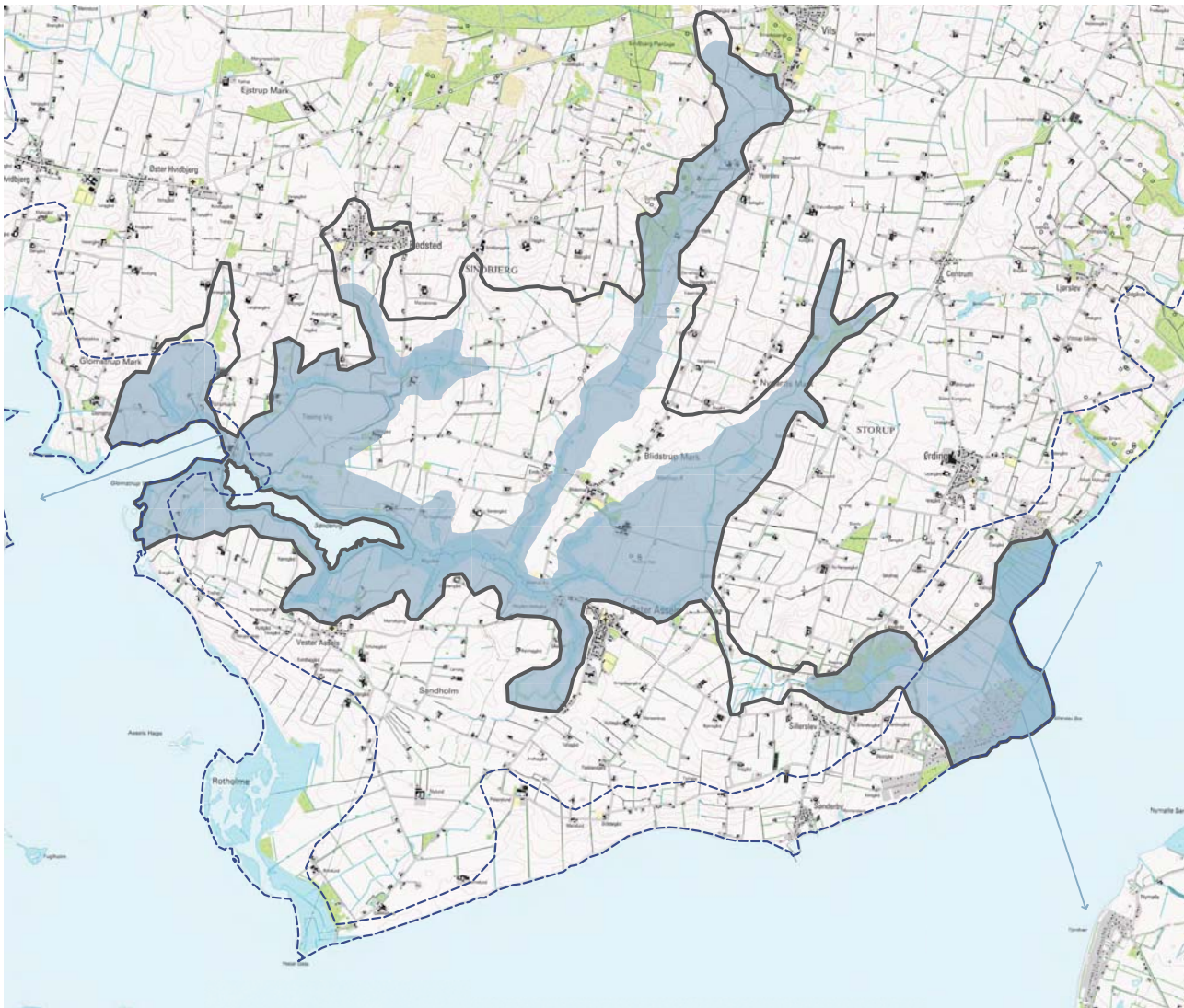
Samlet vurderes disse dele af karakterområdet som karakteristiske.

Kontrasterende

Morænefladen vest for Emb

Området opleves som et åbent landskab med spredt bebyggelse. I modsætning til resten af karakterområdet opleves dette delområde ikke som orienteret mod de lavereliggende terrænelementer.

Særlige visuelle oplevelsesmuligheder

Figur 4 Særlige visuelle oplevelsesmuligheder. Pilene angiver særlige udsigter til naboområder.

Området generelt

Det åbne landskab rummer generelt mange fine oplevelsesmuligheder med lange kig på langs af de tidligere fjordarme og ådalene.

Vejerslev Bæk

Især dalslugten langs Vejerslev Bæk rummer nogle fine oplevelsesmuligheder. Hvor Gammel Møllevej snor sig ned gennem slugten er der et fint samspil mellem ådalen, den skovbevoksede dalside og Vejerslev Mølle.

Sillerslev-Ørding Kær og strandengsarealerne

Den østlige del af pumpelaget ved Silberslev-Ørding Kær rummer ligeledes sammen med de tilgrænsende strandenge gode oplevelsesmuligheder. Udsigten over området fra Ørding Kærvej forstyrres i nogen grad af de nye sommerhuse, som ligger meget frit i landskabet. De særlige visuelle oplevelsesmuligheder, som knytter sig til strandengene, understøttes af nærheden til kysten og de visuelle sammenhænge til Sallingsunds kyst, som bl.a. kan opleves fra Silberslev Øre og nedenfor Ørding Ferieby.

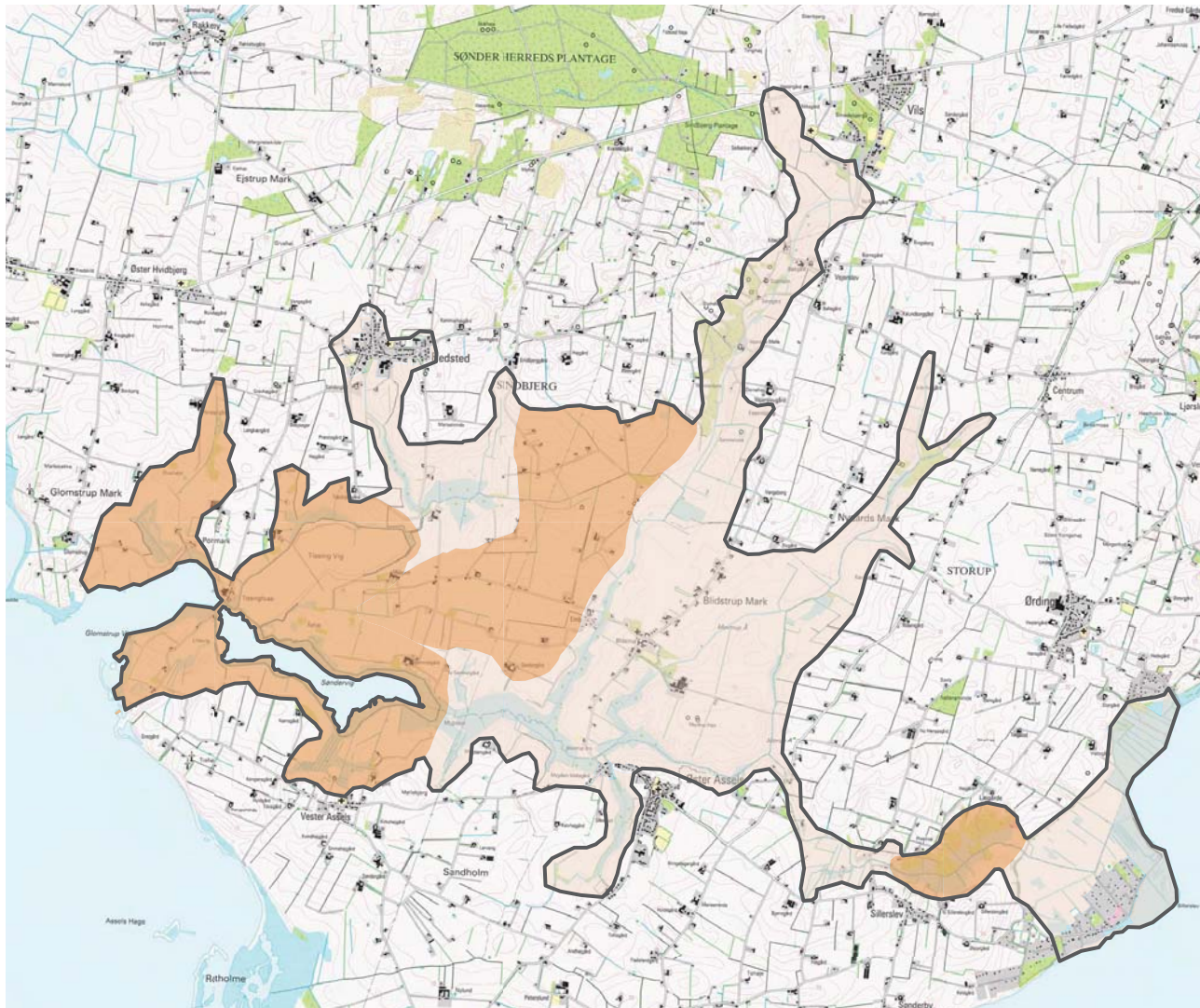
Glomstrup vig, Thissinghuse og Tissing- og Søndervig

Thissinghuse med den gamle købmandsgård og udskibningsbro rummer nogle meget fine oplevelsesmæssige muligheder. Beliggenheden ned til det lukkede farvand omkring Glomstrup Vig på den ene side af dæmningen og de inddæmmede fjordarme på den anden side er med til at forstærke oplevelsen af sammenhængen mellem bebyggelse, land og vand.

De bagvedliggende inddæmmede fjordarme Tissingvig og Søndervig rummer pga. deres kulturhistoriske fortælleverdi og muligheder for at opleve større sammenhængende naturarealer – eng, mose og sø – særlige visuelle oplevelsesmuligheder.

Den intime landskabsoplevelse omkring Glomstrup Vig omhandler også Agerø, hvor kirken står markant midt på øen.

Tilstand

Figur 5 Tilstanden af de karaktergivende elementer og de særlige visuelle oplevelsesmuligheder. Det mørke område er vurderet til middel tilstand, det lyse til at være i god tilstand.

God tilstand

Thissinghuse, Tissingvig og Søndervig

Området omkring Thissinghuse med Tissingvig og Søndervig fremstår forholdsvis intakt og med en god vedligeholdelsesmæssig tilstand. Det er relativt uforstyrret og derfor i god tilstand.

Landbrugsfladen vest for Emb

Området fremstår ligeledes i god vedligeholdelsesmæssig tilstand. Der er kun sket mindre ændringer i de karaktergivende landskabselementer, og på trods af, at området gennemskæres af

en 60 kV-ledning, virker området rimelig uforstyrret.

Sillerslev Kær

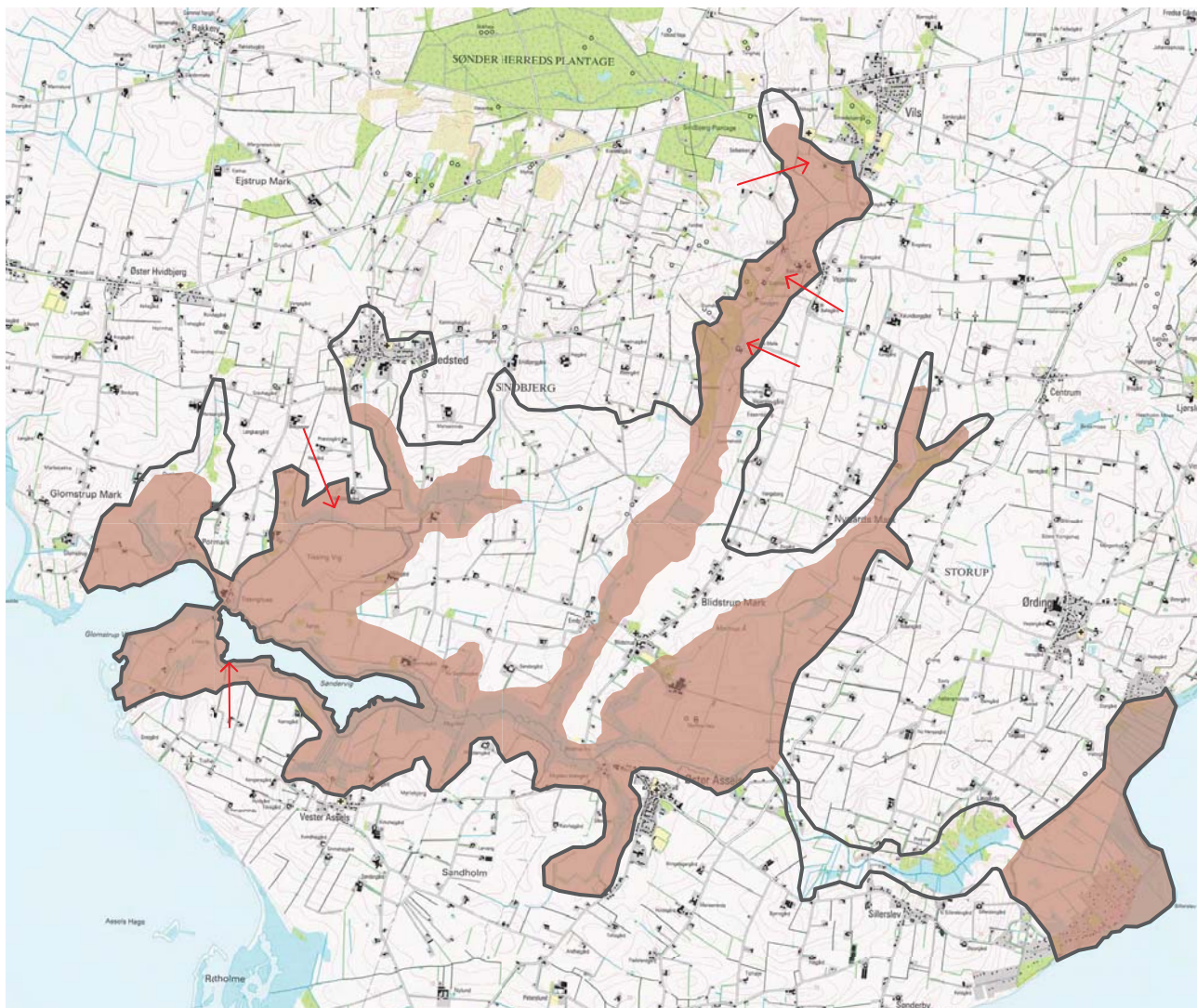
Sillerslev Kær fremstår meget uforstyrret. Kæret er fortsat intakt som pumpelag – om end vedligeholdelsestilstanden er forringet, som følge af en tiltagende tilgroning.

Middel tilstand

Ådalene

Hovedparten af karakterområdet fremstår forholdsvis intakt i forhold til dens oprindelse. Gårdenes placering og udskiftningsmønsteret kan genfindes på de historiske kort. Endvidere fremstår karakterområdet umiddelbart i rimelig vedligeholdelsesmæssig tilstand. Dog præges området af, at de afvandede arealer gradvist bliver mere vandlidende. Dette resulterer i at dyrkningen opgives, og hvor der ikke er græssende dyr på arealerne springer disse i krat, og mulighederne for at opleve dalstrøgene sløres. Derfor vurderes den vedligeholdelsesmæssige tilstand at være middel.

Sårbarhed

Figur 6 Sårbarhed. Det røde område vurderes at være særligt sårbart overfor markante ændringer i landskabet. Pilene angiver sårbarhed overfor ændringer i naboområder.

Generelt

Karakterområdets generelle åbne rumlige forhold gør især ådalene og de tidligere fjordarme sårbare overfor markante ændringer i form af nye tekniske anlæg eller andre større ændringer, som f.eks. større tilplantninger, terrænreguleringer eller markante byggerier.

Thissinghuse

Den gamle ladeplads er særlig følsom over for ny bebyggelse, som kan forstyrre det enkle og

funktionelle bebyggelsesmiljø.

Kystforlandet

De kystnære dele af området vurderes at være særlig sårbar over for opførelse af nye tekniske anlæg samt tilplantning.

Anbefalinger til planlægningen

Landskab

Området rummer flere landskabelige kvaliteter:

- Landskabet er for en stor del karakteristisk med et enkelt kontrasterende delområde, der skiller sig ud og derved fremhæver det øvrige landskab.
- Området rummer mange særlige visuelle oplevelsesmuligheder.
- Tilstanden er middel til god, og kan bibeholdes med den rette beskyttelse.

Ud fra et landskabeligt synspunkt bør landskabet i store dele af karakterområdet samt på de omkringliggende kyststrækninger beskyttes mod ændringer, som vil svække eller udviske disse kvaliteter. Især de tidligere fjordarme, ådalene og kystforlandet rummer særlige visuelle oplevelser. Samtidig er især kystforlandet lettilgængelig for offentligheden. Disse områder bør i kommuneplanen sikres som områder, der friholdes for nyetablering af tekniske anlæg og større tilplantninger.

Natur

Tissingvig, Søndervig, Porsmark og Lillevig samt det tilgrænsende farvand er udpeget som Natura 2000-område. Derfor bør disse lokaliteter indgå som et samlet kerneområde i kommuneplanen, hvor der holdes særligt fokus på naturkvaliteterne. Ligeledes bør der være fokus på naturpleje i form af græsning i ådalene for opretholdelse af den nuværende naturtilstand.

I Regionplan 2005 for Viborg Amt er et større område omkring Tissingvig udpeget til genopretning af vådområder i lavbundsarealer. Dette medfører, at der inden for disse arealer ikke kan gives tilladelse til anlæg, som kan forhindre, at der gennemføres ændringer af vandstands- og afvandingsforholdene. De øvrige pumpelag i området forventes udpeget som potentielle projekter til naturgenopretning i den kommende kommuneplan.

Kultur

Thissinghuse og Blidstrup er begge udpeget som værdifulde kulturmiljøer i kommuneatlasset og Gammelvold og dens omgivelser er udpeget som nationalt kulturarvsareal.

Disse særlige kulturmiljøer bør ligeledes sikres i kommuneplanen.

Landbrug

Opførelse af større landbrugsbygninger i området bør ske i respekt for områdets særlige kvaliteter, herunder de visuelle sammenhænge og særlige landskabelige oplevelser i området. Landskabeligt set bør intensivering af landbrugsdriften ske udenfor de områder, der rummer særlige visuelle oplevelsesmuligheder, herunder især kystforlandet og ådalene.

Udvidelser af eksisterende landbrug i de områder, der rummer særlige visuelle muligheder, bør

kun undtagelsesvist ske i det omfang, at de kan indpasses i landskabet og i tilknytning til eksisterende byggeri. Generelt bør beplantninger omkring gårdene bibeholdes, og bør udvides til også at omfatte nye landbrugsbygninger ved landbrugsudvidelser. Fastholdelse af kvægbesætninger i området er vigtigt af hensyn til mulighederne for fortsat afgræsning af engarealerne. De mange husmandssteder i området bør bevares og vedligeholdes som små husmandssteder.

Tekniske anlæg

Hele kystforlandet er særligt sårbart overfor tekniske anlæg, og bør som udgangspunkt friholdes for yderligere anlæg. Store dele af området forstyrres i særlig grad af højspændingsledninger i flere retninger. En markant forbedring af landskabsoplevelsen kunne opnås ved at føre højspændingsledningerne under jorden.

Byer

Redsted er i dag karakteriseret ved at have en fin "grøn" byrand ned mod Redsted Bæk-dalen. Det er vigtigt, at denne afgrænsning af bebyggelsen opretholdes.

Øster Assels og Vester Assels grænser begge direkte op til landskabskarakterområdet. For ikke at udviske den nuværende byafgrænsning ud til karakterområdet er det vigtigt, at der ikke sker yderligere byudvikling i disse retninger.

Friluftsliv og turisme

Nedenfor angives de registrerede eksisterende faciliteter og potentialer knyttet til friluftsliv og turisme. Disse vurderes i forhold til de relevante turismekategorier, der er arbejdet med indenfor Visit Danmarks projekt "Syv Danmarksoplevelser", som er en analyse af turisme i Danmark. De 2 kategorier, som knytter sig til bymæssige oplevelser, er ikke relevante for Mors. Sidst er der foretaget en vurdering af om et givent område er sårbart overfor forstyrrelser.

Kategorierne er:

Aktiv natur

Naturens gratis glæder

I ro og mag ved vandet

Sjov i sommerlandet

Det gode liv

Sårbart overfor forstyrrelser (hører ikke til Visit Danmarks kategorier)

Eksisterende faciliteter

Solruten krydser igennem området ved Thissinghuse og ved Sillerslev-Ørding Kær.

Der er desuden en lokal afmærket vandretur rundt om Øster Assels Kær.

Den gamle udskibsningsbro i Thissinghuse fungerer i dag som lystbådehavn. Der er desuden en shelterplads med toilet umiddelbart nord for havnen.

Potentiale

Thissinghuse med de tidligere fjordarme rummer gode potentielle muligheder for friluftsliv og i begrænset omfang også for turismen.

Thissinghuse har en strategisk beliggenhed i forhold til den forventede turisme, som dels knytter sig til udnyttelsen af de kystnære dele af Limfjorden til f.eks. havkajaksejls og dels i forbindelse med den fremtidige vanderrute rundt om Mors. Samtidig arbejdes der på en begrænset udvidelse af lystbådehavnen.

Med statens overtagelse af Tissingvig forventes der etableret stier og fugletårne i forbindelse med naturgenopretningen i området. Her bliver der mulighed for at opleve "Naturens gratis glæder"

Mulighederne skal imidlertid nøje afvejes i forhold til de beskyttelsesmæssige interesser, der knytter sig til områdets Natura 2000-udpegning.

Ved Sillerslev-Ørding Kær ligger øens største sommerhus område "i ro og mag ved vandet". Her forventes den kommende vandrerute langs kysten rundt om Mors også at forløbe forbi med mulighed for at opleve "naturens gratis glæder".